

BỆNH VIỆN UNG BƯỚU TP.HỒ CHÍ MINH

QUY TRÌNH
KỸ THUẬT GỘI ĐẦU TẠI GIƯỜNG

QTKT.ĐD.19

Ngày ban hành: 31/12/2024.

Lần ban hành: 2

	Người viết	Người kiểm tra	Người phê duyệt
Họ và tên	Trần Thị Thùy Trang	Phạm Minh Thanh	Diệp Bảo Tuấn
Ký tên			

I. MỤC ĐÍCH.

- Thực hiện đúng kỹ thuật gội đầu tại giường.
- Nêu được cách theo dõi một số bệnh thường gặp ở tóc và da đầu.
- Ý thức việc gội đầu cho người bệnh là cần thiết và tránh để người bệnh bị nhiễm lạnh trong khi gội.

II. PHẠM VI ÁP DỤNG.

- Phạm vi: Các khoa Lâm sàng;
- Đối tượng: Tất cả điều dưỡng khoa Lâm sàng.

III. CĂN CỨ PHÁP LÝ & TÀI LIỆU VIỆN DẪN.

- Quy trình kỹ thuật điều dưỡng, bệnh viện Ung Bướu thành phố Hồ Chí Minh (2015);
- Giáo trình đào tạo Điều dưỡng cơ bản, tập 1, nhà xuất bản Y học (2012);
- Hướng dẫn thực hành 55 kỹ thuật điều dưỡng cơ bản, tập 1, Bộ Y tế, nhà xuất bản giáo dục Việt nam (2010).

IV. THUẬT NGỮ VÀ TỪ VIẾT TẮT.

- **Giải thích thuật ngữ:**
- **Từ viết tắt:**
 - ĐD: Điều dưỡng;
 - NB: Người bệnh;
 - HSBA: hồ sơ bệnh án;
 - GDTG: gội đầu tại giường.

V. NỘI DUNG.**5.1. Nhận định người bệnh.**

- Tình trạng hiện tại của NB: tổng trạng, tri giác, da niêm, sinh hiệu, tâm lý.
- Tình trạng bệnh lý.
- Có hay không có các vấn đề về tóc và da đầu.
- Nam hay nữ, tuổi, địa chỉ, số vào viện.
- Loại xà phòng hay sử dụng hoặc có dị ứng với loại dầu gội nào hay không.

Chuẩn bị người bệnh.

- Nhận dạng đúng NB: họ tên, tuổi, giới, mã y tế NB. Giải thích NB hoặc người nhà biết việc mình làm để NB yên tâm hợp tác.
- Tư thế thích hợp.
- Điều dưỡng mang khẩu trang đến phòng bệnh.
- Chào hỏi NB, tự giới thiệu: họ tên, nhiệm vụ.
- Thông báo mục đích của công việc.

5.2. Chuẩn bị dụng cụ:

- Kiểm tra dụng cụ.**
- Kích thước của máng chữ U phù hợp với
- Soạn dụng cụ gội đầu tại giường:**
 - Mâm.
 - Thau nước ấm, ca mức nước.

-
- gội đầu.
- Dầu xả (hoặc ly nước cốt chanh).
- Khăn lông lớn để lau tóc.
- Máng chữ U có bọc nylon (hoặc tấm vải láng + dây cột để làm máng xối).
- Khăn nhỏ.
- Gòn đen, túi giấy.
- Xô đựng nước dơ + giấy lót.
- Lược chải tóc.
- Bao áo gối cao su, kim tây, bình phong, máy sấy tóc (nếu có).

5.3. Thực hiện kỹ thuật.

- Điều dưỡng mang dụng cụ đến giường NB, kiểm tra chính xác người bệnh và báo lại cho NB biết.
- Khép cửa để tránh gió lùa, tắt quạt.
- Che bình phong (nếu có).
- Cho NB nằm xéo trên giường, đầu thấp hơn vai (có thể lót gối dưới vai nhưng tư thế NB phải được thoải mái).
- Đặt máng xối dưới đầu NB hai đầu dây cột ở trước ngực, đầu dưới của máng xối cho vào xô đựng nước dơ có lót giấy báo.
- Luồn khăn đã xếp rẻ quạt dưới đầu và gáy NB, hai đầu khăn chéo trước ngực nhờ NB giữ hộ (hoặc gài kim tây).
- Nhét gòn đen vào hai tai NB.
- Dùng khăn nhỏ để che mắt NB (nếu NB muốn).
- Chải tóc cho suông.
- Múc nước ấm (gạt ca lên thành thau nước), làm ướt tóc NB từ giữa rồi hai bên (khi dội nước, cho nước vào lòng bàn tay để tránh văng nước).
- Thoa xà bông đều lên tóc NB.
- Dùng 10 đầu ngón tay xoa đầu NB từ giữa rồi ra hai bên.
- Vừa làm, vừa quan sát, thăm hỏi NB.
- Gội đuôi tóc (nếu tóc NB dài thì quấn gọn vào lòng bàn tay rồi gội).
- Xả tóc với nước nhiều lần cho đến khi sạch.
- Nếu tóc còn dơ, gội lại cho đến khi xà bông có bọt trắng.
- Thoa dầu xả hoặc nước cốt chanh lên tóc NB, xoa đều và xả lại với nước sạch.
- Vuốt tóc hoặc chải tóc cho ráo bớt nước.
- Lấy khăn nhỏ lau trán và mặt NB (nếu ướt).
- Lấy gòn đen ở tai NB ra, bỏ vào túi giấy.
- Tháo máng xối cho vào xô.
- Kéo khăn ra lau khô tóc NB.
- Cho NB nằm hoặc ngồi thoải mái.
- Chải tóc lại cho NB
- Kéo lại drap giường cho ngay ngắn.
- Mở cửa ra, thu dọn dụng cụ về phòng.

5.4.Thu dọn dụng cụ.

- Xử lý các dụng cụ theo đúng quy trình khử khuẩn và tiệt khuẩn.
- Những dụng cụ khác trả về chỗ cũ.

5.5.Ghi hồ sơ.

- Ngày giờ gội đầu.
- Nhiệt độ nước.
- Những điểm bất thường ở da đầu NB (nếu có).
- Phản ứng của NB trong và sau khi gội (nếu có).
- Tên người thực hiện.

5.6.Lưu ý.

- Nước ấm 43⁰C - 44⁰C về mùa đông. Nước mát vào mùa hè.
- Dầu gội theo chỉ định.
- Người điều dưỡng phải chú ý móng tay không để dài hoặc là gãi quá mạnh gây ra tổn thương cho người bệnh.
- Tránh làm đầu người bệnh cử động nhiều khi gội.
- Tránh bật máy sấy tóc ở mức quá cao sẽ gây bỏng và cháy vàng tóc.
- Thể trạng người bệnh tốt thì không phải sấy tóc mà để khô tự nhiên hoặc dùng quạt gió.

5.7.Theo dõi.**5.7.1.Theo dõi tình trạng người bệnh và một số vấn đề tổn thương thường gặp.**

- **Theo dõi người bệnh.**
 - + Theo dõi sinh hiệu của người bệnh.
 - + Theo dõi tình trạng tri giác của người bệnh.
- **Theo dõi một số bệnh và tổn thương thường gặp ở tóc và da đầu.**
 - Gàu: gàu nhiều thường xuất hiện khi có viêm, nấm vùng da đầu hoặc do một số bệnh hệ thống. Thường dùng dầu gội có thuốc điều trị, trong một số trường hợp nặng, dầu gội đầu được bác sĩ điều trị chỉ định;
 - Chấy: là loại kí sinh trùng gặp ở những người kém được vệ sinh đầu tóc. Chấy có thể lây từ người bệnh này sang người bệnh khác trong bệnh phòng. Việc gội đầu vệ sinh tóc tốt hoặc dùng dầu gội tóc cũng điều trị được chấy.
 - Rụng tóc: hay gặp ở phụ nữ, nguyên nhân có thể do một số bệnh như nấm tóc, bệnh hệ thống, hoặc do dinh dưỡng kém. Nhưng thường gặp hơn là do thuốc nhuộm tóc, uốn tóc, hoặc do sấy tóc ở nhiệt độ cao. Tóc thường xơ, chẻ ngọn có màu hung vàng và gãy ngang thân tóc. Việc điều trị nguyên nhân là cần thiết (điều trị nấm, bệnh hệ thống...v.v..)
 - Lược có nhiều loại lược được sử dụng chăm sóc tóc cho người bệnh. Có thể là loại lược được làm bằng nhôm, nhựa hoặc bằng sừng. Khi chăm sóc tóc cho người bệnh, người điều dưỡng nên dùng nhiều loại lược có cấu tạo răng lược khác nhau để tránh gây đau và tổn thương tóc cũng như da đầu của người bệnh. Lược có răng thưa, được dùng khi mới trải, lúc tóc của người bệnh bị rối (đặc biệt là người bệnh có tóc dài). Sau đó người điều dưỡng mới nên dùng lược có răng máu hơn để cho tóc người bệnh được mượt và loại bỏ được gàu. Khi dùng lược có sấy hơi nóng để

làm khô tóc, người điều dưỡng chú ý điều chỉnh nhiệt độ cho phù hợp tránh gây bỏng, hoặc làm tóc dễ bị rụng.

- Dầu gội: nhiều loại dầu gội có nồng độ kiềm khác nhau, tùy thuộc vào từng loại tóc và da đầu. Người điều dưỡng cần đánh giá tình trạng da đầu của người bệnh để lựa chọn hoặc thay đổi loại dầu gội cho phù hợp. Dầu xả được dùng sau khi gội đầu hoặc được pha chế ngay trong dầu gội đầu giúp cho tóc người bệnh được mượt hơn. Một số loại dầu bôi trơn thường được dùng như dầu oliu, dầu baby hay dầu vaseline.

5.7.2. Tai biến và xử trí

Tai biến	Xử trí
Người bệnh bị lạnh run .	<ul style="list-style-type: none"> + Để phòng ngừa: Điều dưỡng cần sử dụng nước gội đầu có nhiệt độ thích hợp, sử dụng nước ấm nếu trời lạnh. + Chọn vị trí gội đầu phù hợp, kín đáo, chống gió lùa. + Đắp chăn ấm cho người bệnh. + Cho người bệnh sưởi đèn. + Sấy khô tóc cho người bệnh. + Cho người bệnh uống ít nước trà ấm. + Bận quần áo dài tay cho người bệnh, cần thiết thì bận thêm áo ấm.
Người bệnh bị trầy xước da đầu.	<ul style="list-style-type: none"> - Phòng ngừa: tránh gãi mạnh. - Những vùng da đầu có vết thương hay chấy rận phải được chăm sóc riêng biệt với những vùng khác. - Sử dụng lược thưa và mềm để chải tóc đối với những vùng da đầu nhạy cảm.

VI. HỒ SƠ:

STT	Tên hồ sơ lưu	Nơi lưu	Thời gian lưu
1	BM.QTKT.ĐD.19.01	Phòng Điều Dưỡng Khoa Lâm sàng	2 năm
1	BM.QTKT.ĐD.19.02	Phòng Điều Dưỡng Khoa Lâm sàng	2 năm

VII. PHỤ LỤC:

- BM.QTKT.ĐD.19.01 – Bảng kiểm soạn dụng cụ kỹ thuật gội đầu tại giường.
- BM.QTKT.ĐD.19.02 – Bảng kiểm kỹ thuật gội đầu tại giường.

BỆNH VIỆN UNG BƯỚU
HÀ NỘI
HÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH
PHÒNG ĐIỀU DƯỠNG

NGÀY GIÁM SÁT:.....

**BẢNG KIỂM
SOẠN DỤNG CỤ QUY TRÌNH KỸ THUẬT
GỘI ĐẦU TẠI GIƯỜNG**

STT	NỘI DUNG	CÓ	KHÔNG
1	- Nhận định người bệnh và soạn dụng cụ. - Rửa tay .		
2. Soạn dụng cụ sạch gồm.			
1	- Mâm.		
2	- Thau nước ấm, ca mức nước.		
3	- Xà bông gội đầu.		
4	- Dầu xả (hoặc ly nước cốt chanh).		
5	- Khăn lông lớn để lau tóc.		
6	- Máng chữ U có bọc nylon (hoặc tấm vải láng + dây cột để làm máng xối).		
7	- Khăn nhỏ.		
8	- Gòn đen, túi giấy.		
9	- Xô đựng nước dơ + giấy báo lót.		
10	- Lược chải tóc.		
11	- Bao áo gối cao su, kim tây, bình phong, máy sấy tóc (nếu có).		

Giám sát viên

Điều dưỡng thực hiện

BỆNH VIỆN UNG BƯỞU
THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH
PHÒNG ĐIỀU DƯỠNG

NGÀY GIÁM SÁT:.....

**BẢNG KIỂM
QUY TRÌNH KỸ THUẬT
GỘI ĐẦU TẠI GIƯỜNG**

STT	NỘI DUNG	CÓ	KHÔNG
Kỹ thuật tiến hành			
1.	- ĐD mang dụng cụ đến giường NB, kiểm tra chính xác người bệnh và báo giải thích cho NB.		
2.	- Khép cửa để tránh gió lùa, tắt quạt.		
3.	- Che bình phong (nếu có).		
4.	- Cho NB nằm xéo trên giường, đầu thấp hơn vai (có thể lót gối dưới vai nhưng tư thế NB phải được thoải mái).		
5.	- Đặt máng xối dưới đầu NB, hai đầu dây cột ở trước ngực, đầu dưới của máng xối cho vào xô đựng nước dơ có lót giấy báo.		
6.	- Luồn khăn đã xếp rẻ quạt dưới đầu và gáy NB, hai đầu khăn chéo trước ngực nhờ NB giữ hộ (hoặc gài kim tây).		
7.	- Nhét gòn đen vào hai tai BN.		
8.	- Dùng khăn nhỏ để che mắt NB (nếu NB muốn).		
9.	- Chải tóc cho suông.		
10.	- Múc nước ấm (gạt ca lên thành thau nước), làm ướt tóc NB từ giữa rồi hai bên (khi dội nước, cho nước vào lòng bàn tay để tránh văng nước).		
11.	- Thoa xà bông đều lên tóc NB.		
12.	- Dùng 10 đầu ngón tay xoa đầu NB từ giữa rồi ra hai bên.		
13.	- Vừa làm, vừa quan sát, thăm hỏi NB.		
14.	- Gội đuôi tóc (nếu tóc NB dài thì quấn gọn vào lòng bàn tay rồi gội).		
15.	- Xả tóc với nước nhiều lần cho đến khi sạch		

16.	- Nếu tóc còn dơ, gội lại cho đến khi xà bông có bọt trắng.		
17.	- Thoa dầu xả hoặc nước cốt chanh lên tóc NB, xoa đều và xả lại với nước sạch.		
18.	- Vuốt tóc hoặc chải tóc cho ráo bớt nước.		
19.	- Lấy khăn nhỏ lau trán và mặt NB (nếu ướt).		
20.	- Lấy gòn đen ở tai NB ra, bỏ vào túi giấy.		
21.	- Tháo máng xối cho vào xô.		
22.	- Kéo khăn ra lau khô tóc NB.		
23.	- Cho NB nằm hoặc ngồi thoải mái.		
24.	- Chải tóc lại cho NB.		
25.	- Kéo lại drap giường cho ngay ngắn.		
26.	- Mở cửa ra, thu dọn dụng cụ về phòng.		

Giám sát viên

Điều dưỡng thực hiện

